

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 2. Decembar 2013. god.
Br.ref.:RK511/13

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI81/13

Podnositelj

Kosovska agencija za privatizaciju

**Ocena ustavnosti rešenja Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda
Republike Kosovo DHPGJS. br. AC-II-12-0212 od 7. marta 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnositelj zahteva

1. Podnositelj zahteva je Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: Podnositelj), zastupljena od strane g. Shefika Kurteshija.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava rešenje Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Republike Kosovo br. AC-II-12-0212, od 7. marta 2013. god. (u daljem tekstu: PKVS), koju podnositac zahteva je primio 23 marta 2013.god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti rešenja Žalbenog veća PKVS br. AC-II-12-0212, od 7. marta 2013. god., u vezi sa imovinskim sporom i nadležnostima Kosovske agencije za privatizaciju koje imaju veze sa društvenom imovinom.

Pravni osnov

4. Član 113.7, u vezi sa članom 21.4, Ustava, član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 16. decembra 2008. god., koji je stupio na snagu 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 7. juna 2013. god., podnositac je podneo zahtev Sudu.
6. Dana 20. juna 2013. god., predsednik Ustavnog suda je odlukom br. GJR. KI81/13, imenovao sudiju Snežhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Ustavnog suda je odlukom br. KSH. KI 126/13, imenovao veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Enver Hasani.
7. Dana 9. jula 2013. god., Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva i PKVS o upisu zahteva pod br. .
8. Dana 22. oktobra 2013. god., Veće za razmatranje je većalo o izveštaju sudije izvestioca i preporučilo Sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnositac zahteva tvrdi da je preduzeće Euro Vetfarm d.o.o iz Prištine (tužilac) protiv tužene, preduzeće za snabdevanje i proizvodnju lekova, "Vetfarm" a.d., sa sedištem u Beogradu, podnelo tužbeni zahtev Opštinskem sudu u Prištini. Predmet razmatranja ove pravne stvari je bilo pravo na priznavanje svojine prema ugovoru Ov. br. 23887/2009 od 3. septembra 2009. god., overenom od strane Opštinskog suda u Beogradu, u vezi sa kupoprodajom nepokretnosti (kuće-zgrade) u površini od 0.09,68 ha i pravo na zajedničko korišćenje dvorišta u površini od 0.12,26 ha.
10. Dana 19. februara 2010. god., Opštinski sud u Prištini (presuda, C. br. 2134/2009) je usvojio kao osnovan tužbeni zahtev podnet od strane preduzeća

Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini (tužilac). Ovom presudom je potvrđeno da je preduzeće Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini, na osnovu ugovora o kupoprodaji nepokretnosti, steklo pravo svojine nad nepokretnošću koja se nalazi u Prištini, u ul. Xhemail Priština br. 5, po kulturi kuća-zgrada, sa površinom od 0.09,68 ha i pravo na zajedničko korišćenje dvorišta u površini od 0.12,26 ha, a na ukupnoj površini kuće i dvorišta od 0.21.94 ha. Nepokretnost je upisana kao katastarska parcela br. 4724 i zavedena prema posedovnom listu br. 1590, prema potvrdi o imovinskim pravima nad nepokretnostima UL-71914059-1590 ZK Priština.

11. Opštinski sud u Prištini je presudom C. br. 2134/2009 obavezao tuženu, preduzeće "Vetfarm" a.d. u Beogradu da prizna imovinsko pravo preduzeću Euro-Vetfarm d.o.o. u Prištini i pravo na trajno korišćenje navedene nepokretnosti. Isto tako, ovom presudom je obavezao Odeljenje za geodeziju, katastar i imovinu u Prištini da navedenu nepokretnost upiše i prenese sa tužene "Vetfarm" a.d. u Beogradu, na tužioca Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini, u roku od 15 (petnaest) dana od dana pravosnažnosti presude.
12. Dana 26. aprila 2010. god., Opštinska katastarska kancelarija u Prištini (u daljem tekstu: OKK), na osnovu zahteva preduzeća Euro Vetfarm d.o.o., pod br. reference: 05-952-1776, od 8. aprila 2010. god., prema presudi C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., Opštinskog suda u Prištini, je tražila od KAP davanje saglasnosti za upis nepokretnosti u zemljišne knjige na ime novog vlasnika (tužioca) Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini. OKK u Prištini je takođe tražila od KAP objašnjenja u vezi sa navedenom nepokretnošću, da li nepokretnost pripada nekom akcionarskom društvu ili društvenom preduzeću, kao i tačan naziv preduzeća koja je u OKK u Prištini upisano kao "Vetfarm" i "Vetprom".
13. Dana 8. juna 2010. god., podnositelj zahteva (KAP), nakon što je obaveštena od strane OKK u Prištini u vezi sa presudom C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., Opštinskog suda u Prištini, podnela je žalbu PKVS, tražeći poništavanje sprovođenja presude C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., i usvajanje predloga za uvođenje privremene mere u vezi sa upisom sporne nepokretnosti na ime novog vlasnika Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini od strane OKK Prištine. Žalba podnosioca zahteva (KAP) je zasnovana na činjenici da, prema Zakonu o3/L-067, KAP je nadležna da upravlja društvenim preduzećima na Kosovu.
14. Dana 1. jula 2012. god., sudske veće PKVS (rešenje, SCA-10-0043) je usvojilo zahtev podnosioca za uvođenje privremene mere, zabranjujući OKK u Prištini prenos i upis nepokretnosti u zemljišne knjige prema nalogu presude C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., Opštinskog suda u Prištini, sve dok PKVS ne doneše presudu u vezi sa ovim predmetom.
15. Dana 15. jula 2010. god., Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini je protiv rešenja sudske veće PKVS, u vezi sa uvođenjem privremene mere, uložio žalbu Žalbenom veću PKVS-a. Ovo preduzeće je preko uložene žalbe tražilo da se preinači rešenje SCA-10-0043 od 1. jula 2010. god., PKVS-a i da ostane na snazi presuda C. br. 2134/2009 Opštinskog suda u Prištini od 19. februara 2010. god. Organi Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini su osporili rešenje sudske veće PKVS, tvrdeći da PKVS nije nadležan da sudi u predmetima koji imaju veze sa akcionarskim društvima, već samo sa društvenim preduzećima.

16. Dana 22. marta 2011. god., Žalbeno veće PKVS (rešenje ASC-10-0049) je odbilo žalbu preduzeća Euro Vetfarm d.o.o. u Prištini i potvrdilo je rešenje sudskega veća PKVS SCA-10-0043 od 1. jula 2010. god., u vezi sa usvajanjem zahteva podnosioca (KAP) o uvođenju privremene mere, koji zabranjuje prenos i upis nepokretnosti u zemljišnim knjigama u KOK u Prištini.
17. Dana 7. marta 2013. god., Žalbeno veće PKVS (rešenje AC-II-12-0212) je nakon razmatranja predmeta u celosti, odbacilo kao neprihvatljivu žalbu podnosioca zahteva uloženu protiv presude C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., Opštinskog suda u Prištini. Obrazloženje rešenja Žalbenog veća PKVS glasi:

"KAP u žalbi tvrdi da je 26. aprila 2010. god., obavešten o presudi Opštinskog suda. Iz spisa predmeta se jasno može videti da je tuženoj (DP za proizvodnju i snabdevanje lekovima export-import Vetfarm Beograd) presuda Opštinskog suda uručena 25. marta 2010. god., koja je 6. aprila 2010. god., podneskom podnetim Opštinskom sudu u Prištini, izjavila da odustaje od žalbe. U to vreme, KPA je bila osnovana i funkcionalna. Neosporna je činjenica da podnositelj žalbe nije podneo žalbu PKVS u roku od 60 dana, protiv presude Opštinskog suda. Činjenica da li je na vreme obaveštena o presudi nije dokazana od strane KAP i teret dokazivanja pada na nju.

[...]

Žalbeno veće ocenjuje da zbog neblagovremene žalbe sada nema mogućnost da se izjasni, da li je u vezi sa ovom tužbom ovaj sud imao nadležnost i da li je pravni naslov (ugovor o kupovini imovine) na osnovu koga se traži prenos sporne nepokretnosti bio zasnovan na zakonu, jer neblagovremena žalba KAP-a proceduralno ometa Žalbeno veće da nastavi i razmotri meritum žalbene presude.

Dakle, kao što je već u ovakvim slučajevima odlučeno u sudskej praksi Žalbenog veća PKVS (ASC-11-0094), ne može se smatrati opravdanim poništenje presude koja je postala konačna na osnovu neblagovremene žalbe uložene od strane KAP nakon više od dva meseca od roka koji je istekao za podnošenje žalbe, a naročito nakon povlačenja tužbe od strane punomoćnika koga je odredila tužena stranka.

Jedan od osnovnih principa svakog primenjivog zakona je pružanje pravne sigurnosti za stranke preko zakona i sudskeih odluka. Konačne odluke za koje stranke svesno propuštaju zakonske rokove da ih ospore, ili odustaju od žalbi, ne mogu biti predmet sudskeih upitljivih da bi se kasnije promenile, samo jer stranka nakon isteka roka, u nekom momentu, ima interes da ih promeni, jer ovo prouzrokuje pravnu nesigurnost za uključene stranke. U ovom predmetu, razmatranje merituma neblagovremene žalbe KAP, koja nije bila uključena u postupku pred Opštinskim sudom, uložene protiv žalbene presude, povrediće pravo stranaka u postupku na pravično suđenje na osnovu člana 6. (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima (slična stanovišta o ovom pitanju ima sud u Strazburgu u slučaju Brumarescu protiv Rumunije o povredi člana 6. Konvencije i prava na pravično suđenje, u slučaju upitljivih u konačnu presudu zbog podnošenja pravnog leka van roka).

Štaviše, u ovom predmetu, KAP je uložila žalbu protiv presude Opštinskog suda u Prištini, u postupcima u kojima ona nije bila stranka. Tužena stranka je preduzeće iz Republike Srbije, dakle, kao što je sada odlučeno sudskom praksom Žalbenog veća (AC-II-12-0058), u ovakvim slučajevima žalba je neprihvatljiva i zbog činjenice da na osnovu 5.2 dodatka ZPK, tužena sa sedištem van zemlje (bez obzira na njen nerazjašnjen pravni status i status sporne nepokretnosti koju ima u Prištini), ne može biti stranka u postupcima pred većima PKVS.

18. Dana 27. marta 2013. god., podnositelj zahteva, protiv rešenja Žalbenog veća PKVS br. AC-II-12-0212 od 7. marta 2013. god je podneo predlog Kancelariji državnog tužilaštva za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti. Podnositelj zahteva je u predlogu za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti naveo da je rešenje Žalbenog veća PKVS protivzakonito, jer nije zasnovano na zakonskim argumentima i obrazloženje rešenja nije dovoljno i nije uverljivo i iz tih razloga osporava tvrdnje Žalbenog veća PKVS o odbacivanju žalbe kao neblagovremene od strane navedenog stepena.
19. Dana 25. aprila 2013. god., Kancelarija glavnog državnog tužioca (obaveštenje KML C. br. 44/13 od 12 aprila 2013. god.) obaveštava podnositelja zahteva da nije našao pravni osnov za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti.

Navodi podnositelja

20. Podnositelj zahteva tvrdi da su sudski organi, odnosno Žalbeno veće PKVS (rešenje AC-II-12-0212 od 3. marta 2013. god.) povredili ustavna prava garantovana članom 102. stavom 3. Ustava, kao i pravo na "pravično i nepristrasno suđenje" garantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP.
21. Podnositelj zahteva tvrdi da je: Opštinski sud u Prištini, odlučujući o navedenom imovinskom sporu, počinio povredu odredaba člana 5.1. (a) (i) i 5.1. (a) (ii) Zakona o KAP- u (Zakon br. 03/L-067) i koji je na snazi i koji predviđa da:
 - 5.1 (a) "Agencija je ovlašćena da upravlja sa:
 - (i) preduzećima u Društvenom vlasništvu, bez obzira da li su one podvrgnute transformaciji; i
 - (ii) celokupnom imovinom koja se nalazi na teritoriji Kosova, bilo da su ona organizovana kao pravna lica (entiteti) ili ne, koja obuhvata imovinu u društvenom vlasništvu u ili posle 22. marta 1989. god, bez obzira da li je ona bila podvrgnuta Transformaciji prema članu 5.1(b) dole; i [...]
22. Podnositelj zahteva tvrdi da: "I pored zakonskih obaveza određenih članom 102.3. Ustava Kosova da: "sudovi odlučuju na osnovu Ustava i zakona", Opštinski sud u Prištini je, počinio povredu člana 5.1. i 29.1. Zakona o KAP- u (Zakon br. 03/L-067), zakon koji je bio na snazi u vreme podnošenja tužbe, kao i člana 75.3, 76. i 77.1. Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 03/L-006); člana 4.1. tačke 4. i 5. Uredbe UNMIK-a 2008/4 o PKVS, o pitanjima koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju, dakle, tvrdi da je

razmatranje i donošenje presude C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., bilo protivzakonito i da krši Ustav i zakone na snazi u Republici Kosovo.“

23. Podnositelj zahteva, posebno tvrdi da: “*Žalbeno veće PKVS, kada je odlučilo o žalbi KAP-a, ne razmatrajući predmet imovinskog spora, u vezi sa neneplatljivošću Opštinskog suda u Prištini, odlučilo je u suprotnosti sa članom 102.3. Ustava i u suprotnosti sa uslovima iz člana 6. EKLJP, pravo koje je garantovano i članom 31. Ustava, odbacujući žalbu podnosioca zahteva kao neblagovremenu.*”
24. Štaviše, podnositelj zahteva tvrdi da je žalba PKVS uložena u zakonskom roku, pošto je 26. aprila 2010. god., po prvi put obaveštena o presudi C. br. 2134/2009 od 19. februara 2010. god., Opštinskog suda u Prištini od strane OKK u Prištini.

Prihvatljivost zahteva

25. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnositelj zahteva ispunio uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom суду i Poslovnikom o radu.
26. U ovom slučaju, Sud se poziva na član 113.7. Ustava koji predviđa:

113.7 „Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“
27. I članom 21. stavom 4. Ustava koji predviđa:

21.4 „Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.“
28. Ustavni sud nakon što je pregledao sve dokaze i argumente koje je izneo podnositelj zahteva, primećuje da: podnositelj zahteva uglavnom se žali protiv odluke Žalbenog veća PKVS kojom je odbačena žalba podnosioca kao neblagovremena. Podnositelj zahteva je u svojoj žalbi tražio od Žalbenog veća PKVS da proglaši nevažećom presudu Opštinskog suda u Prištini zbog toga što je rešio slučaj nad kojim nije imao jurisdikciju.
29. Za potrebe prihvatljivosti, Sud, takođe, mora uzeti u obzir da li zahtev podnosioca ispunjava uslove za prihvatljivost propisane u pravilu 36. (1) c) i u odredbama pravila 36.(2) Poslovnika, koje predviđaju:

36(1) “Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.“

36(2) “Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

- a) da zahtev nije prima facie opravdan,
 - b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava,
 - c) da podnositelj zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili
 - d) da podnositelj zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepe svoju tvrdnju".
30. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da „je Žalbeno veće PKVS odlučilo u suprotnosti sa Ustavom i primenjivim zakonima u Republici Kosovo“, Sud smatra da rešenje Žalbenog veća Posebne komore u suštini ne sadrži povrede ustavnih prava, jer podnositelj zahteva nije uspeo da obrazloži zašto i kako je ova odluka Veća bila neobrazložena i proizvoljna.
31. Sud podseća da slučaj treba da se izgradi na osnovu ustavnog argumenta da bi Sud mogao da interveniše.
32. Obrazloženje odluke Žalbenog veća PKVS se uglavnom zasniva na principu garantovanja pravne sigurnosti konačnih sudskeh odluka, podržavajući obrazloženje odluke u skladu sa sudske praksom ESLJP u vezi sa predmetima analogne prirode. U nastavku sledi zaključak Veća u vezi sa predmetom:
- “Jedan od osnovnih principa svakog primenjivog zakona je pružanje pravne sigurnosti za stranke preko zakona i sudskeh odluka. Konačne odluke za koje stranke svesno propuštaju zakonske rokove da ih ospore, ili odustaju od žalbi, ne mogu biti predmet sudske uplitanja da bi se kasnije preinačile, samo jer stranka nakon roka u nekom momentu ima interes da ih preinači, jer ovo prouzrokuje pravnu nesigurnost za uključene stranke. U ovom predmetu, razmatranje merituma neblagovremene žalbe KAP, koja nije bila uključena u postupku pred Opštinskim sudom, uložene protiv žalbene presude, će prekršiti pravo stranaka u postupku na pravično suđenje na osnovu člana 6. (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima (slična stanovišta o ovom pitanju ima sud u Strazburu u slučaju Brumarescu protiv Rumunije o povredi člana 6. Konvencije i prava na pravično suđenje, u slučaju uplitanja u konačnu presudu zbog podnošenja pravnog sredstva van roka).*
33. Dok, što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa činjenicom da: “Opštinski sud u Prištini, odlučujući u vezi sa sporom, počinio je povredu člana 5.1. i 29.1. Zakona o KAP-u (Zakon br. 03/L-067), koji je bio na snazi u vreme podnošenja tužbe, kao i člana 75.3, 76. i 77.1. Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 03/L-006); člana 4.1. tačka 4. i 5. Uredbe UNMIK-a 2008/4 o PKVS koja ima veze sa pitanjima koje se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju”, Sud naglašava da osnova žalbe podnosioca sadrži navode koji se odnose na bitne povrede primenjivih zakonskih odredaba i povrede parničnog postupka.“
34. Stoga, Sud smatra da takvi navodi mogu da budu u oblasti zakonitosti.

35. Sud naglašava da nije njegova dužnost da ocenjuje zakonitost i tačnost odluka donetih od strane redovnih sudova, osim ako postoje uverljivi dokazi da su takve odluke donete na vidljivo nepravičan i nejasan način.
36. Dužnost Suda, u vezi sa navodnim povredama ustavnih prava, je da analizira i oceni da li su postupci, gledano u celini, bili pravični i u skladu sa zaštitom izričito utvrđeni Ustavom. Dakle, Ustavni sud nije sud četvrtog stepena, prilikom razmatranja odluka donetih od strane sudova nižih stepena. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (*vidi, mutatis mutandis, Garcia Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I*).
37. U ovom slučaju, podnositelj zahteva nije podneo nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje da navodne povrede navedene u zahtevu, predstavljaju povreda ustavnih prava (*vidi, Vanek protiv Republike Slovačke, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.*).
38. Štaviše, Sud ne može da smatra da su odgovarajući postupci sprovedeni u Posebnoj komori Vrhovnog suda na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni (*vidi, mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06, od 30. juna 2009. god.*).
39. Sve u svemu, Sud smatra da zahtev podnositelja ne ispunjava uslove za prihvatljivost, jer podnositelj zahteva nije uspeo da dokaže da je osporena odluka povredila njegova prava i slobode garantovane Ustavom.
40. Dakle, u skladu sa pravilom 36. (2) b) i d) Poslovnika o radu, zahtev podnositelja se smatra kao očigledno neosnovan i tako takav je neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. (7) Ustava i u saglasnosti sa pravilom 36. (2) b) i d) i pravilom 56. (2) Poslovnika o radu, 22. oktobra 2013. god. jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani